

δὲ ταῦτοχρόνως εἰσῆχθη διὰ μὲν τῆς δουκίσσης τῆς Αὐρήλιας εἰς Παρισίους, διὰ δὲ τοῦ βασιλέως Λεοπόλδου τοῦ Α' εἰς Βρυξέλλας, καὶ διὰ τοῦ ἡγεμόνος Ἀλέρτου, τοῦ συζύγου τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας, εἰς Ἀγγλίαν· ἐν τῇ χώρᾳ μάλιστα ταύτη τοῦ σιδήρου καὶ τῶν μηχανῶν τὸ γερμανικὸν δένδρον τελειοποιηθὲν κατεσκευάσθη μετάλλιον, ἀντὶ κηρίων ἔχον πολλάκις ῥάμφη φωτικέριου, δητῶν ἔνδοθεν κοίλων τοῦ κορμοῦ καὶ τῶν κλάδων αὐτοῦ.

Ολίγῳ πρότερον τὸ δένδρον εἶχεν εἰσαχθῆ εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις ἐν Πετρουπόλει· ἐν δὲ ταῖς πόλεσι τῆς Δανίας, τῆς Σουηδίας καὶ τῆς Νορβηγίας ἦν πιθανῶς ἐν χρήσει κατὰ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἐκατονταετηρίδος.

Αλλὰ τὸ ἔθιμον τοῦτο εἶναι δῆλως ἄγνωστον ἐν Ἰσλανδίᾳ, τῇ παλαιᾷ κοιτίδι τῆς θρησκείας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν γερμανικῶν ἔθνων, ἕνθα τούναντίον κατὰ τὰ Χριστούγεννα διετηρήθησαν πολλαὶ συγκέντειαι, λειψανα ἔθνικῶν τελετῶν τῆς ἑορτῆς τοῦ ἀρτιγενοῦς ἥλιου καὶ τοῦ χειμερινοῦ ἥλιοιστασίου. Ἐκ τούτου δὲ δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ πρέπει γάναζητησωμεν οὐχὶ εἰς τὴν παλαίγονον τῶν Ἑδῶν θρησκείαν, ἀλλ' εἰς τὸν χριστιανικὸν μεσαίων· καὶ τοσούτῳ μᾶλλον καὶ διὸ οὐδὲν τεκμηρίου ἔχομεν περὶ τῆς παλαιότητος τοῦ ἔθιμου. Απορεῖ τις βεβαίως μανθάνων ὅτι τὸ νῦν πανταχοῦ σχεδὸν τῆς γῆς κοινὸν καὶ γνωστότατον δένδρον τῶν Χριστουγέννων, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος ἐν εὐαριθμοῖς μόνον γερμανικαῖς χώραις συνειθίζετο, καὶ μόλις κατὰ τὴν σημερινὴν ἐποχὴν ἐπεξετάθη ἐπὶ τοσοῦτον. Κατ' ἀσφαλεῖς δῆμος μαρτυρίας ἦν γνωστὸν κατὰ τὴν δεκάτην ἑδόμην ἐκατονταετηρίδα, ἐκ τινῶν δὲ δεδομένων ἀνάγουσιν αὐτὸν καὶ μέχρι τῆς δεκάτης πεμπτης, ἤτοι πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς μεταρρυθμίσεως.

Ως τινες ὑποθέτουσι, τὸ δένδρον τῶν Χριστουγέννων οὐχὶ ἀσήμαντον ἔχει σχέσιν μὲ τὴν προσφιλή εἰς ἐκκλησιαστικοὺς συγγραφεῖς τοῦ μεσαίωνος παρομοίωσιν τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸ ἐν τῷ παραδείσῳ δένδρον τῆς ζωῆς. Εἰς τὸ δένδρον τοῦτο ἀναφέρονται πολλαὶ παραδόσεις δημοτικαὶ τε καὶ μὴ, συνδέουσαι τὸν σαυρὸν μετὰ τοῦ δένδρου τῆς ζωῆς, καὶ ἀποτελοῦσαι κυκεῶνα αὐτόχρονα, ἐν ᾧ συγχέονται καὶ πολλάκις ἐν μέρει συνταῦτιζονται, ὁ Χριστὸς, τὸ ξύλον τῆς γνώσεως καὶ τὸ ξύλον τοῦ σταυροῦ. Ἐκ τῆς ἐπενεργείας τοιούτων ἵδεων ἐν τοῖς μυστηρίοις τοῦ μεσαίωνος, παριστανομένου τοῦ μυστηρίου τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως σχεδὸν πάντοτε ἐστήνετο ἐπὶ τῆς αὐτοσχεδίου σκηνῆς δένδρον τι ἡ θάμνος, διόπθεν ἵσως παραπλήσιον ἔθιμον εἰσεχώρησε καὶ εἰς τὰς οἰκογενειακὰς τελετὰς.

Αλλὰ καὶ τὴν ἔθιμην ἀρχὴν τοῦ ἔθιμου ὑποστηρίζουσι τινες, διατεινόμενοι ὅτι τὸ δέν-

δρον τῶν Χριστουγέννων, παριστῶν τὸν χειμῶνα, σχετίζεται μετὰ τοῦ κοινοτάτου ἀνὰ πᾶσαν τὴν Εὐρώπην ἔθιμον τῶν δένδρων τοῦ Ματου, συμβολικῶν παραστάσεων τοῦ ἔαρος καὶ τοῦ ἀνδρωθέντος ἥλιου.

Ἐν Μονάχῳ, 25 Δεκεμβρίου 1879.

**Π.

MONOMAXIA ΔΙΑ... ΚΛΕΙΔΟΚΥΜΒΑΛΟΥ

Ἐσχάτως ἐν Ῥώμῃ δύο μουσικοὶ, φίλοι ἐπισήθιοι, διαλεγόμενοι ἐν τινὶ λέσχῃ, ἤρισαν ἐπὶ μικρῷ κατ' ἀρχὰς ἀφορμῆ, τοσοῦτον δὲ κατὰ μικρὸν ἔθυμονθησαν, ὃστε προεκάλεσαν ἔκάτερος τὸν ἔτερον εἰς μονομαχίαν. Οἱ φίλοι των, κηδόμενοι περὶ τῆς σωτηρίας ἀμφοτέρων, ἐπειράθησαν νὰ τοὺς διαλλάξωσι, ἀλλὰ μάτην· κατώρθωσαν δῆμως νὰ τοῖς ἐπιβάλλωσι τούλαχιστον ἀναίμακτον διαγωνισμὸν, τὸν διὰ κλειδούμβαλου. Ἐκάτεροι ὡφειλον συγχρόνως νὰ παῖζωσιν ἐπὶ ἰδίου ὀργάνου, νὰ μὴ καταβιβάσωσιν ἐπὶ μηδεμιαὶ αἰτίᾳ τοὺς δακτύλους ἀπὸ τῶν πλήκτρων τοῦ κλειδούμβαλου, νὰ τρώγωσι δὲ ἢ νὰ πίνωσιν, ἐὰν εἶχον χρείαν, διὰ ἔνης χειρός· δικαρδίερον εἰς τὸ ἀδιαλείπτως παιζεῖν ἐγκαρδτερήσας, θὰ ἐκηρύσσετο γινητής. Ἄθλον ὠρίσθη τὸ μελόδραμα Γροβατόρε τοῦ Βέρδη, σπερ ἔμελλε νὰ παιχθῇ τρίς καὶ τετράκις διλόκληρον μέχρι παντελοῦς ἀπαυδήσεως. Μετὰ δώδεκα ὥρας ψυχικῆς ταραχῆς καὶ μουσικοῦ διαγωνισμοῦ τὸ πρόσωπα τῶν διαμαχομένων ἐγένοντο ἔρυθρα ὡς τὸ πῦρ, οἱ δρθαλμοὶ των ἐξέκυψαν ἀπὸ τῶν κοιλωμάτων, αἱ χειρές των ἐξαγκωθησαν, αἱ δὲ παραινέσεις καὶ ἱκεσίαι τῶν μαρτύρων δὲν ἴσχυσαν νὰ τοὺς συμφιλιώσωσι. Μετὰ 22 ὥρας δὲ τέτρος, βαρὺ καὶ βύθιον στεγάζας, ἐπεσε χαμαὶ ἀνατοθήτος.

Γνῶμαις καὶ σκέψεις ἡθικαὶ τοῦ δουκός

ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Γ. Ζωγρού.]

332.

Καὶ δι' αὐτὰς τὰς γυναικας ἀδίνυσσος εἶναι ἡ ἐρωτικὴ αὐτῶν τέχνη.

333.

*Η ἀκρα πρὸς ἀνδρα γυναικὸς αὐστηρότης δὲν εἶναι ἀπεγχθείας ἀμέτοχος.

334.

Αἱ γυναικες τοῦ μὲν ἔρωτος δύνανται νὰ παριτηθῶσι, τῶν δὲ ἐρωτικῶν τρόπων οὐδόλως.

335.

*Ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ ἔρωτος ἡ ἀπάτη σχεδὸν πάντοτε ὑπερακοντίζει τὴν περὶ αὐτῆς ὑποψίαν.

336.

*Γάρχει ἔρωτος εἰδος, οὗ ἡ ὑπερβολὴ πᾶσαν ἀποβάλλει ζηλοτυπίαν.

337.

Συμβαίνει εἰς τὰ προτερήματα ὅ, τι καὶ εἰς τὰς αἰσθήσεις. Οἱ δῆλως αὐτῶν ἐστερημένοι οὔτε

νὰ διακρίνωσιν οὔτε νὰ ἔννοησωσι τὴν στέρησιν ταύτην δύνανται.

338.

Τοῦ μίσους τὸ ἔπακρον καταβιβάζει τὸν ἀνθρώπων κατωτέρω τῶν ὑπ' αὐτοῦ μισουμένων.

339.

* Η συναίσθησις τῶν εὐτυχημάτων καὶ τῶν δυστυχημάτων τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν οἰησιν αὐτοῦ εἶναι ἀνάλογος.

340.

Τῶν πλειοτέρων γυναικῶν ἡ ἀγγίνοια χρησιμεύει πρὸς ἐνίσχυσιν μᾶλλον τῆς παραφροσύνης, ἢ τῆς φρενήσεως αὐτῶν.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τῷ 1848 ὁ ῥῶστος ὑπουργός Περόβοκης συνέστησε τῷ αὐτοκράτορι Νικολάῳ τὸν πρόεδρον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν τμήματος, αὐλικὸν σύμβουλον Κλουβένσκην, ὃς ἂξιον νὰ τιμηθῇ δι' ἕνδος τῶν ἀνωτέρων ῥωσικῶν παρασήμων. «Δὲν εἶναι ἄρδε γε πρώτῳς ἡ τιμὴ αὐτῆς» ήρώτησεν ὁ αὐτοκράτωρ· «οὐχί, Μεγαλειότατε, ἀπεκρίνατο ὁ Περόβοκης εἰνε ὁ ἀδάμας ἀνὰ μέσον τῶν ὑμετέρων ὑπαλλήλων». Κατόπιν ἐγένετο γνωστὸν, ὅτι ἐκ τοῦ ταμείου τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν τμήματος ὁ Κλουβένσκης εἶχεν ἰδιοποιηθῇ 156,000 ῥουβλίων. Μιᾶ τῶν ἡμερῶν προσῆλθε τῷ αὐτοκράτορι ἔτερος ὑπουργός, κομίζων βαρυτίμους ἀδάμαντας πρὸς ἐκλογὴν καὶ ἀγορὰν χάριν τῆς μελλονύμφης τοῦ μεγάλου δουκὸς Κωνσταντίνου, ἀδελφοῦ τοῦ νῦν αὐτοκράτορος¹. ὁ δὲ Νικόλαος εἶπεν αὐτῷ: «στείλατε πρότερον τούτους τοὺς ἀδάμαντας τῷ Περόβοκῃ, διότι αὐτὸς εἶναι ὁ πρώτιστος τῶν ἀδαμαντογνωμόνων».

*

* * * Εν τινι χορῷ ἐν ᾧ εὐτραφής κυρία ἔχόρευε βάλς μετὰ μεγίστης εὐστροφίας, κύριος τις προσέκλινεν εἰς τὸ οὖς τοῦ γείτονός του καὶ δεικνύων αὐτῷ τὴν δλοστρόγγυλον χορεύτριαν ἐψιθύρισε :

— Καὶ ἔπειτ' ἀπορεῖς πῶς ἡ γῆ περιστρέφεται!

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * * Αἱ γυναικεῖς εἶνε δῶς αἱ ψυγαὶ (πεταλούδες)² συλλαμβάνονται διὰ τῆς λάμψεως (Βύρων).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

* * * Τί καλὰ προοδεύει ἡ Ἀμερική! Έκ τε-νος ἐφημερίδος («Ausland») μανθάνομεν ὅτι ἀρχοντές τε καὶ ἀρχόμενοι οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπιδίδονται εἰς τὴν μέθην, ἥτις ἀφανίζει αὐτούς. Κατὰ τὴν ἀρτὶ ἐκδοθεῖσαν ἐπίσημον ἔκθεσιν κατηναλώθησαν τὸ ἔτος 1878 πνευματώδη ποτὰ, πόσα νουίζετε; 317,565,600 γαλόνια, τουτέστι ἐγ καὶ ἡμισυ δισεκατομμύριον λίτραι, ἀξίας 596,000,000 δολλαρίων, ἤτοι 2,970,000,000 νέων δραχμῶν! Τὸ δὲ μάλιστα λυπηρὸν εἶνε

ὅτι εἰς τὸ ἀνέκτον τοῦτο πάθος εἶνε ἐπιρρεπέστατοι οἱ τὰ πολιτικὰ πρόττοντες, οἵτινες καὶ ἀπόθνήσκουσι θύματα τῆς μέθης γινόμενοι. Ἐφημερίς τις (Illinois Staatszeitung) ἀναφέρει ὅτι πρὸς ἕνδος ἔτους συγγραφεύς τις προέτεινεν εἰς τὸν ἐκδότην αὐτῆς νὰ καταχωρίσῃ εἰκόνας βιογραφικὰς πολιτικῶν τε καὶ ἄλλων ἐπισήμων ἀνδρῶν, οἵτινες στρατηγῶν, μελῶν τῆς συνελεύσεως, ἔξι τριῶν συγγραφέων κλπ. Ἄλλη ἀπεποιηθή νὰ τὰς καταχωρίσῃ, διότι πᾶσαι αἱ βιογραφίαι αὗται ἐπερρατοῦντο κατὰ τὸν αὐτὸν πάντοτε τρόπον, τουτέστι πάντες οἱ βιογραφούμενοι εἶχον ἀποθάνει οὐδὲ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς νόσου, οὐδὲ τῆς μέθης, καὶ ἦσαν οὕτοι οὐχὶ τυχαῖοι τινες, ἀλλ' ἀνδρες τῶν ἐπισημοτάτων!

* * * Τί ἔστιν ἄνθρωπος; Τὸν ἄνθρωπον ἐκάλουν οἱ Αἰγύπτιοι λαοὶ οὓς ζῶν, ὁ Μωϋσῆς εἰκόνα Θεοῦ, ὁ Αἰσχύλος ὄνταρ ἀμερόφωντον, ὁ Σοφοκλῆς εἰδώλον, ὁ Πλωτῖνος κύριον παντὸς ἀγαθοῦ, ὁ Σωκράτης μικρὸν θεόν, ὁ Πίνδαρος ὄνταρ σκιᾶς, ὁ Ομηρος καὶ ὁ Οστιάν φύλλον δένδρου, ὁ Ιώβ οὐδὲν σποδοῦ, ὁ Ήρόδοτος συμφοράν, ὁ Κικέρων ζῶν λογικὸν, ὁ Πλάτων ὅργανον συνεργὸν τῇ Θεότητι, ὁ Ρίχτερ ἡμίθεον, ὁ Σχίλλερ δεσπότην τῆς φύσεως τῶν ὅντων, ὁ Γκαΐτες μικρὸν ἐπὶ γῆς θεόν.

* * * Κατὰ τὸ ἔτος 1873 ἡ διὰ γραμμάτων ἐπικοινωνία ἀπανταχοῦ τῆς ὑφηλίου ἀνέβη εἰς 3,300 ἑκατομ. ἐπιστολῶν, ἥτοι εἰς 9,250,000 καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

ΕΙΣ ΑΝΑΝΓΩΣΤΗΣ.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Συνδρομήτρια τῆς Ἐστίας ἐκοινοποίησεν αὐτῇ τὴν ἐπιμένην δῆλην τοῦ καθιστᾶν τρυφερὸν τὸ κρέας γραίας ὅρνιθος: «Ἐντὸς μεγάλου πηλίνου δοχείου πλήρους ψυχροῦ ὄντατος ἐνέχοντος στάκτην ἐκ ζύλου ἐνθέτετε τὴν ὄρνιθα ἀμάδητον καὶ ἀφίνετε αὐτὴν ἐπὶ 24 ὥρας. Κατόπιν ἐξάγετε αὐτὴν, πλύνετε καλῶς, τίλλετε καὶ ἀφοῦ ἀφαιρέστε τὰ ἐντόσθια τῆς, κρεμᾶτε αὐτὴν εἰς τὸν ἀέρα ἐπὶ 24 πάλιν ὥρας. Εάν κατόπιν βράσητε αὐτὴν ἐπὶ ἐν τέταρτον μόνον ὥρας ἐντὸς ὄντατος ἀλατισμένου, τὸ κρέας τῆς ὄρνιθος ἔσαι τρυφερώτατον ἵνα παρασκευασθῇ κατὰ τὴν ἀρέσκειάν σας.

* * * Τῇ 31 Δεκεμβρίου 1879 λήγει τὸ τέταρτον ἔτος τῆς Ἐστίας. Όσοι τῶν κυρίων συνδρομητῶν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἔξακολουθήσωσι λαμβάνοντες τὴν Ἐστίαν καὶ κατὰ τὸ πέμπτον ἔτος, παρακαλοῦνται ν' ἀποστείλωσι πρὸς τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς, πρὸς τῆς 1 Ιανουαρίου 1880, τὸ τίμημα τῆς συνδρομῆς, σπως μὴ ἐπέλθῃ διακοπὴ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου.

ΑΘΗΝΗΣΙ—ΤΡΠΟΙΣ ΚΕΡΙΝΗΣ, ΟΔΟΣ ΜΙΑΤΙΔΟΥ ΚΑΙ ΝΙΚΙΟΥ, 15